Helena Hallerström

REKTORERS NORMER

i ledarskapet för skolutveckling

Lund Studies in Sociology of Law 23

Synliggöra och kommunicera rektorsbefattningens ledaransvar för skolutveckling

Rektorsbefattningens

- administrativa, ekonomiska och juridiska ansvar

Rektorsbefattningens ledaransvar för skolans pedagogiska utveckling

Skollagen SFS 2010:800 2 kap.

9 § Det pedagogiska arbetet vid en *skolenhet* ska ledas och samordnas av en *rektor.*

Det pedagogiska arbetet vid en *förskoleenhet* ska ledas och samordnas av en *förskolechef.*

Dessa ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

11 § Som rektor eller förskolechef får bara den anställas som *genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.*

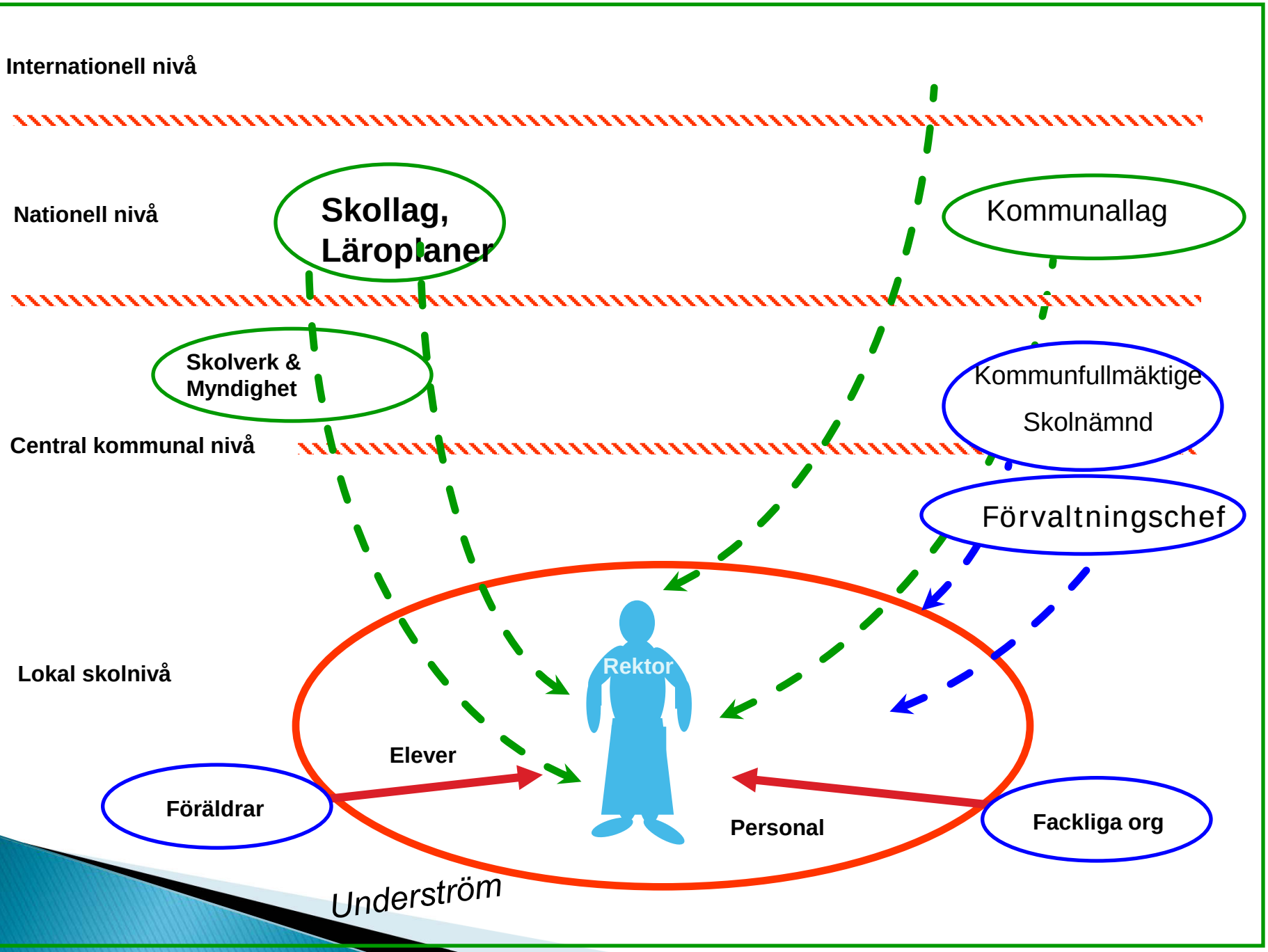
Vad gör rektorer hela dagarna?

Vad gör rektorer?
Observationer 1 dag/rektor (12 rektorer)

- Många korta informella möten
- MWA, går runt i skolan
- ”Den öppna dörrens princip”
- Möten med elevvårdspersonal (om vad?)
- Möten med andra skolledare i ro (om vad?)
- Möten med pedagoger (om vad?)
- Arbete vid skrivbord, dator, telefon
- Möte med förvaltningsledningen, övriga rektorer i kommunen

- ALLTID PÅ SPRÅNG!

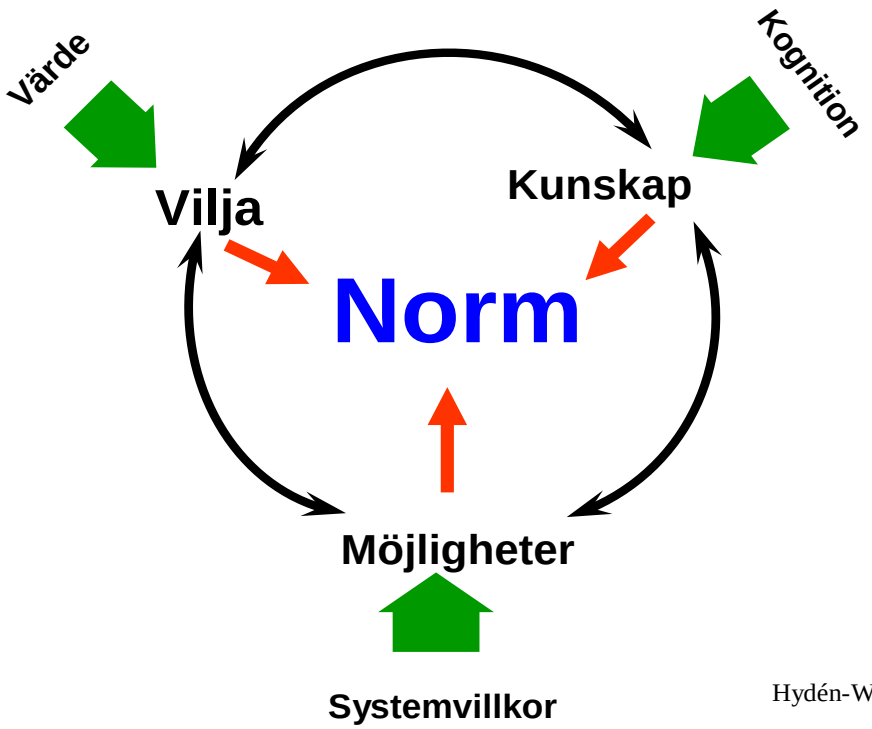

Internationell nivå
Nationell nivå
Skollag,
Läroplaner
Kommunallag
Skolverk &
Myndighet
Kommunfullmäktige
Skolnämnd
Central kommunal nivå
Förvaltningschef
Lokal skolnivå
Rektor
Elever
Föräldrar
Personal
Fackliga org
Underström

Var skapar rektor meningsfullhet och hanterbarhet i sin yrkesroll?

Var har rektor sin yrkesmässiga tillhörighet?

- **Medborgarnas domän:** Elever och elevers vårdnadshavare
- **Professionell domän:** pedagoger som genomför utbildningen i mötet med barn/elever/studerande
- **Politisk domän:** politisk vilja från stat och kommun
- **Administrativ domän:** förvaltning med uppgift att skapa system för att genomföra den politiska viljan

Normanalys

Hydén-Wickenberg

Vad VILL rektor?

- *vara en demokratisk ledare, finnas till hands och synas i verksamheten*
- *att eleverna har det bra, blir sedda och når målen*
- *att skolan utvecklas och förändras*
- *att lärare vill utvecklar den pedagogiska verksamheten och samarbeta i arbetslag*

Vad VET/KAN rektor?

- *hur skolan fungerar och hur undervisning går till*
- *hur elever fungerar - elevperspektiv*
- *styrdokumentens innehåll*
- *vad som förväntas av en rektor - uppifrån och inifrån*

SYSTEMETS krav enligt rektorer?

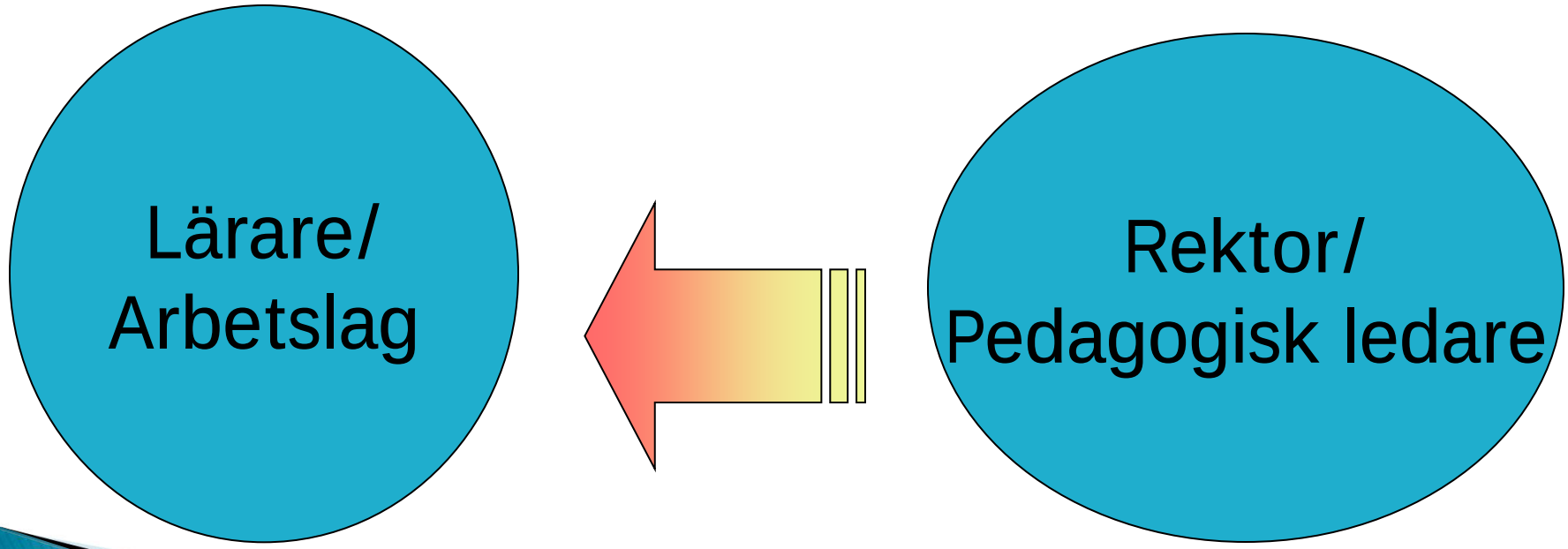
- *vara lojal mot kommunens ledning och målsättningar*
- *följa administrativa direktiv*
- *prioritera systemets arbetsuppgifter och finnas till hands när rektor är efterfrågad*
- *leverera efterfrågade dokument av olika slag*
- *att elever når målen och blir godkända*

- *tiden går åt till annat än pedagogiska frågor*

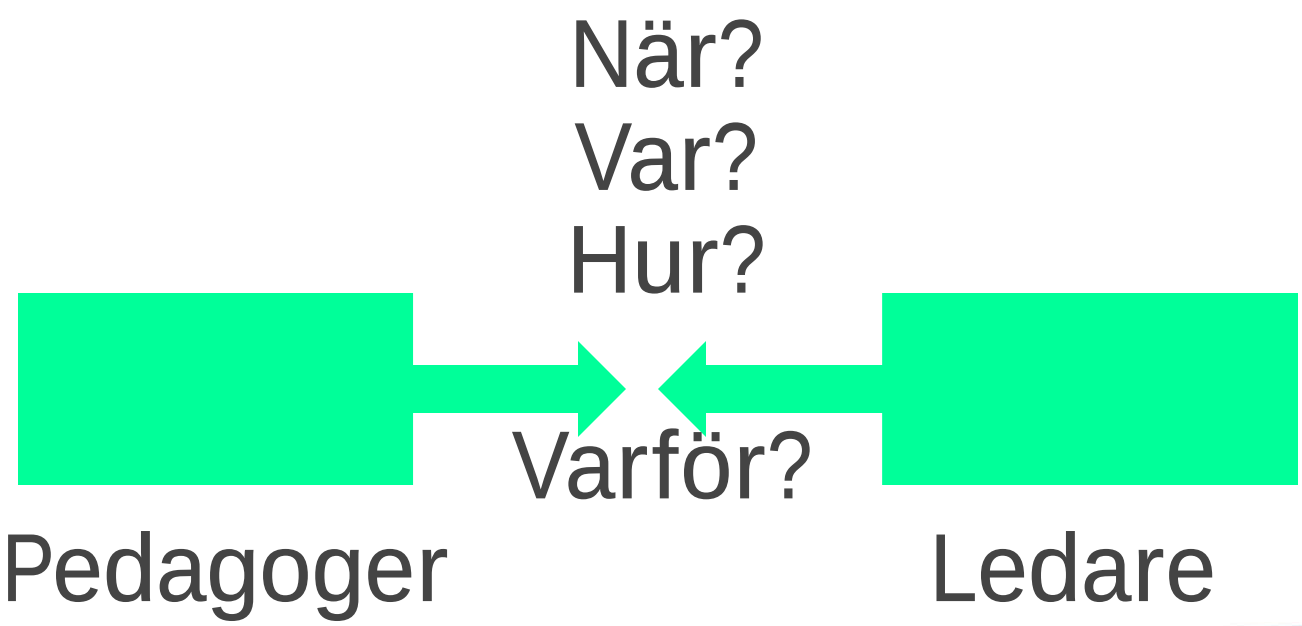
”Rektorsnormer” - Rektor bör…

- Se till elevens bästa
- Lyssna på sina medarbetare, veta vad de gör och vad de tänker
- Vara ute i den pedagogiska verksamheten
- Involvera pedagogerna i utvecklingsarbete
- Inte styra över den pedagogiska praktiken
- Skydda pedagogerna från för mycket förändring ”uppifrån”
- Helst ha egen erfarenhet av den verksamhet rektor ska leda
- Vara trogen sina ideal men återhållsam med att uttala ”en egen vision”
- Vara tillgänglig för personal och föräldrar
- Veta vad som förväntas från nivån ovanför och göra vad som krävs
- Hålla visst avstånd till nivån ovanför
- Leda utan att styra

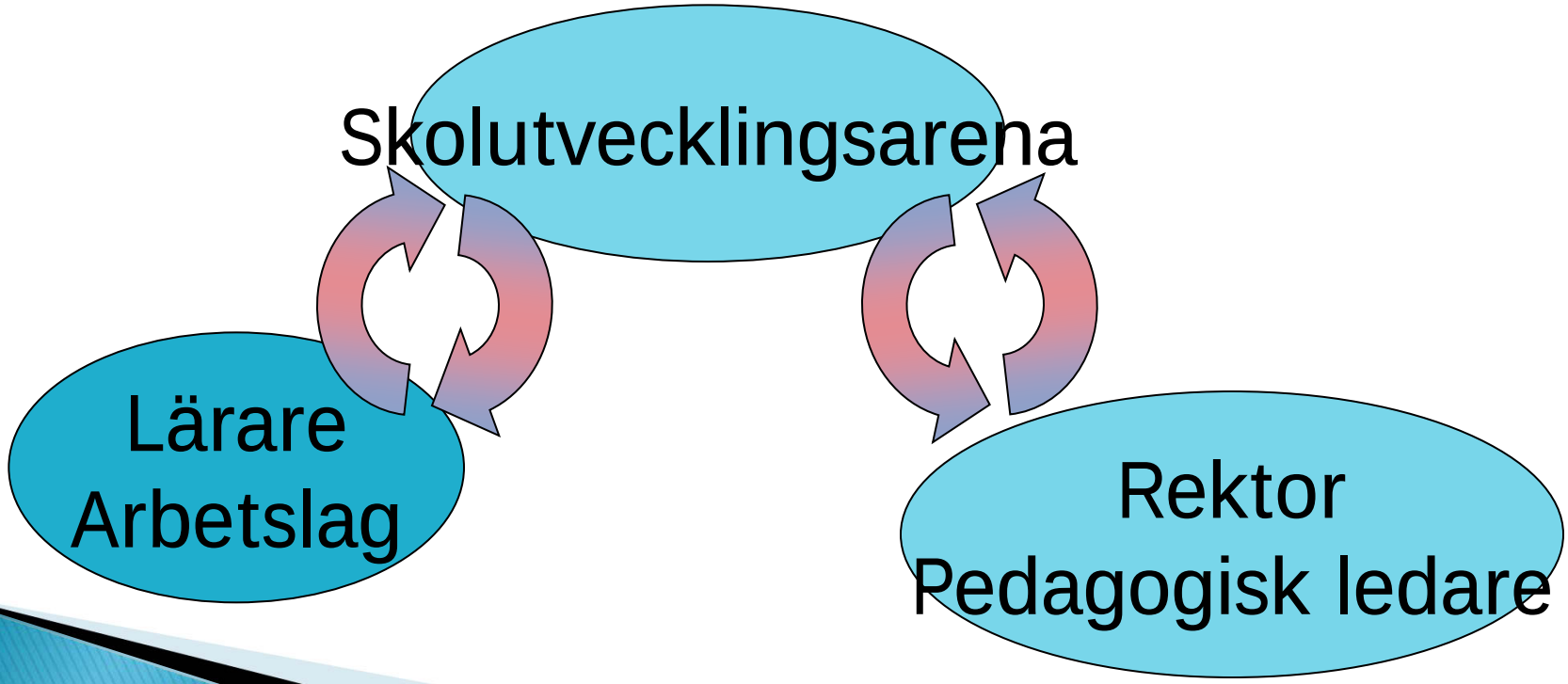
Bilden av pedagogiskt ledarskap?

Ledarskap som en relation med *ömsesidig samverkan*

Skolutvecklingsarena – ömsesidigt lärande

- Vad krävs för att rektor ska få mandat att vara pedagogisk ledare i arbetslag? *Vad får rektor?*
- Vilken kompetens har rektor att erbjuda lärare/arbetslag i ett pedagogiskt ledarskap? *Vad kan/vet rektor?*
- Vilken pedagogisk utveckling är efterfrågad och önskvärd? *Vad vill rektor/pedagoger åstadkomma?*